

Heemkundekring Sankt-Tolbert Vaals

Nieuwsbrief Nummer 49 - September 2013

In Memoriam Frits Kern

Op 9 september 2013 is ons dierbare erelid Frits Kern op 86-jarige leeftijd overleden.

Frits was een rasechte Vaalsenaar, die aan de Koperstraat werd geboren (1927) en ook daar opgroeide. De oudere generatie kennen Frits nog als verdienstelijk voetballer van VTV, dat toen op relatief hoog niveau speelde. Na zijn periode als sportmens kwam de natuur in zijn belangstelling te staan. Van het instituut voor natuurbeschermings-educatie Vijlen-Vaals (IVN) was Frits jarenlang secretaris. De belangstelling voor de heemkunde koesterde Frits reeds lang en zodoende maakte hij zijn laatste job-rotation (zo Frits woordelijk) en kwam in 1990 bij Sankt Tolbert terecht.

Frits vervulde verschillende functies binnen onze vereniging. Zo was hij niet alleen hoofdredacteur van ons tijdschriftje maar ook onze eerste archivaris. Bij bestuurlijke kwesties en vragen kon men steeds een beroep op hem doen, een bestuursfunctie zelf wilde hij niet meer. Zijn

grootste verdiensten voor onze vereniging zijn natuurlijk de uitgaven van de boeken "40-44 de jaren tussen Einmarsch en bevrijding" in 1994 en het boek "tussen twee grenzen" in 2000. Het gehele redactionele werk en het grootste gedeelte van de teksten voor deze uitgaven kwamen van zijn hand. Zonder Frits zouden deze uitgaven nooit tot stand zijn gekomen. Behalve deze standaardwerken voor de Vaalser heemkunde leverde Frits verschillende artikelen voor ons tijdschrift, waaronder ook fantastische bijdragen in ons "Völser plat".

Voor al zijn bijzondere verdiensten voor onze heemkundekring werd Frits op de algemene ledenvergadering van 30 maart 2001 unaniem tot erelid benoemd.

Met het heengaan van Frits verliezen wij een echte vriend. Een zeer belezen en aimabel persoon met een heel nuchtere kijk op alle dingen in het leven. Wij zullen hem steeds in goede herinnering bewaren.

Activiteitenplein Vaals Noord

Op 24 augustus is het activiteitenplein Vaals Noord, gelegen naast de brede school feestelijk geopend. Het plein is aangelegd door de gemeente Vaals op initiatief van het buurtplatform Vaals-Noordwest. Het is bedoeld als een ontmoetingsplek voor jong en oud. Naast een jeu de boules baan en een trapveldje is er een fietscrossbaan en natuurlijk aangelegde speelmogelijkheden. Hier kan de jeugd zijn eigen fantasieën op loslaten. Het activiteitenplein is verboden terrein voor honden en het is tussen 22.00 en 07.00 gesloten. Wij denken dat dit plein een goede mogelijkheid biedt aan oud en jong om de saamhorigheid in

de buurt te vergroten. het is te hopen dat het terrein verschoond blijft van moedwillige vernielingen.

Verleden en Heden 15

Leo Junggeburgt en Herbert Kuijpers hebben enkele interviews gehad met Wiel Jussen. Wiel heeft een zeer goed geheugen. Daarnaast heeft hij een lang café leven gehad. Zijn levensverhaal met veel bijgevoegde foto's is opgenomen in het boek. Marianne Eussen heeft studie gemaakt van het huis Schmalbach (Maastrichterlaan 129) en zijn bewoners.

De geschiedenis van de mannen zangvereniging Liedertafel is beschreven door Jan Francotte. Hij heeft hiervoor de archieven van de Liedertafel bestudeert welke in het bezit zijn van de heemkundekring. Tevens is er van de hand van Victor Voncken een bijdrage over Jakob Kuhnen en der Bau.

Uit het krantenarchief van Arthur Cransveld, 30 jaar geleden

Niet zonder trots staat de krasse klimmer voor de kerktoeren.

„D'r Peter" (67) bedwong nog 'ns Vaalser ^{< 1-7-'73} kerktoren

Eigen Nieuwsdienst

VAALS — Op z'n zevenenzestigste heeft Peter Niessen nog eens de kerktoeren van Vaals „bedwongen". Is dat op zich al iets bijzonders, het huzarenstukje dwingt nog meer respect af als men weet dat dit hoogstandje zonder een enkel hulpmiddel gebeurde. Er kwam geen veiligheidsriem, geen klimtouw of draagstoel aan te pas. „D'r Peter" sedert een jaar gepensioneerd dakdekker, had genoeg aan de smalle ijzeren haken die om de 70 centimeter de klim naar de torenspits (68 meter) mogelijk maken.

Niet in orde

Op z'n dagelijkse wandeling had Peter Niessen een dezer dagen gekonstateerd dat er met het kerktoerenluik iets niet in orde was. Daarop had hij tegen de pastoor gezegd: „Ik ga eens kijken wat er aan de hand is". Hij voegde de daad bij het woord, om 11.20 uur begon hij aan de klim. Tegen half 12 zag zijn vriend, de heer Baltus, hem in de torenspits.

„Dat was eigenlijk niet mijn bedoeling. Maar toen ik bij het luik was zag ik dat er met de koperen bol onder het torenspitskruis iets niet in orde was. Toen ben ik daar ook nog maar even een kijkje gaan nemen. Er is een scharnier los.

Dat heb ik de pastoor gerapporteerd. Die weet nou wat er gerepareerd moet worden.

„Heb je geen angst gehad", vroeg hem vriend Baltus na afloop van het staaltje klimmersmoed. „Nee, ik zou het best nog eens doen", antwoordde „D'r Peter". En dat is niet zo verwonderlijk. Reeds op z'n 13e jaar was hij al in de Vaalser kerktoeren.

Joep Göttgens

In de vorige nieuwsbrief plaatsten wij een artikel over Joep Göttgens in het Russisch. Op de vraag wie dit kan vertalen kregen wij een groot aantal reacties. Hartelijk bedankt. Hieronder de vertaling.

Pagina's van de geschiedenis 12 mei 1957 - "Mille Miglia" In '54 werd de laatste echte "Mille Miglia." gehouden Het werd na twee dodelijke

ongevallen beëindigt. Eerst crashte de Nederlandse renner Gotgens Joseph (Josef Göttgens). Maar de grootste schok was voor de amateur-en professionele autosport toen de bemanning werd gedood van de "Scuderia Ferrari" running Alfonso de Portago . Hij en zijn rijder Edmund Nelson werden gedood op 12 mei 1957.

Rondleiding en lezing

Op zondag 13 oktober 2013 zal Karl Habets een rondleiding verzorgen te Plombières. De rondleiding gaat over het terrein van de oude mijn. Er is tekst en uitleg over wat er nog te zien en te vinden is.

Gestart wordt om 10.00 uur aan de kerk van Plombières. De wandeling duurt ca. 2 uur. Het

verdient aanbeveling om stevig schoeisel te dragen.

Op de bijeenkomst van oktober zal Karl Habets een lezing verzorgen over de vroegere mijn van Plombières. In de vitrine van ons verenigingslokaal zijn al een aantal vondsten van Karl tentoon gesteld.

Johann Joseph Couven 250 jaar geleden overleden

Op 10 november 1701 werd Johann Joseph Couven in Aken geboren. Hij was de zoon van een vooraanstaand jurist. Hij was de eerste Akense stadsarchitect met een gedegen opleiding.

Als architect heeft hij een groot aantal bijzondere bouwwerken ontworpen. Ook had hij de titel van "architect van de prins-bisschop Luik". In samenwerking met de Westfaalse barokarchitect von Schlaun was hij in onze contreien betrokken bij de bouw van kerken in Wittem en Eys. In Vaals heeft hij het kanselaltaar van de Lutherse kerk ontworpen.

Op 12 september 1763 is Couven overleden. Dit wordt o.a. herdacht door de Stichting de Kopermolen.

In samenwerking met de heemkundekring Sankt Tolbert en Hotel Kasteel Bloemendal het evenement

"Couven cum suis – monumentaal, culinair, muzikaal".

Het programma bestaat uit een rondleiding langs enkele monumentale gebouwen uit de 18e eeuw, een soupée in Kasteel Bloemendal en een concert door de Capella Aquisgrana in de Kopermolen.

De kosten zijn € 43.00 en € 45.00 voor resp. leden en niet leden van Stichting de kopermolen.

Aanmelden voor 9 oktober is gewenst via sankttolbert@gmail.com.

Aktiviteitenagenda

11 oktober; Boekenverkoop in de bibliotheek, aanvang 18.00 uur.

12 oktober; Couven cum suis, rondleiding, soupée en concert in de Kopermolen.

13 oktober; Rondleiding over het oude mijncomplex van Plombières door K. Habets.

13 oktober; Operaconcert t.g.v. 200 jaar Verdi en Wagner door KMK Cecilia 1837 Vaals in de St. Pauluskerk.

19 oktober; Herdenking van de gevallen

Vaalsers militairen op de R.K. begraafplaats in samenwerking met de scholen. Aanvang 18.00 uur

20 oktober; Concert "Muziek Verbindt" door het gemengd koor St. Jozef in de St. Pauluskerk.

25 oktober; Maandelijkse bijeenkomst Óp Sankt Tolbert met lezing door K. Habets.

27 oktober; Dialectmiddag in het verenigingslokaal Óp Sankt Tolbert. Aanvang 16.00 uur.

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert – leden

Oktober 2013

8 oktober Peter Bertram 79 jaar

9 oktober Joep Hons 73 jaar

10 oktober Hennie Offermans-Junggebur
81 jaar

17 oktober Jo Janssen 87 jaar

20 oktober Peter Kohlen 78 jaar

22 oktober Albert ten Have 76 jaar

Allen van harte proficiat!

Leden die vermelding in deze rubriek niet op prijs stellen gelieven dit tijdig door te geven aan het secretariaat.

Reageren

De nieuwsbrief is een maandelijkse uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert. Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com. De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.